

(7)

B. me. p. 1.

115 A.

Sententia primum Societatis dicitur de gratia et libero arbitrio quod plenius Dominicanorum familie patres in controversia vocant ab ea abesse plenum, quae inter ipsos et doctrinam Thomae agitata in Hispania est nec illud ^{abesse} indicatur, quod in causa proportionum restituta ab eisdem exhibita. ^{anno 1250.} ^{minimorum} ^{nullam} ^{nobis} ^{fecerunt}, nam ^{ca-}
usacie patrem quod patres tractari hunc defendere ne cogitant quidem.

Huius ponit inter Dominicanos et priores tractare, conuersatione vero suorum est. In danda
si aliqua praedeterminatione dei et mortis physica ideo efficaciter determinata voluntate nostra
ut illi exultemus voluntas vero dissimilans potius non dissimilans, nec illam abijare.

Priores Dominicanorum autores sunt, quando lumen in 2^a praedeterminatione determinacione sua physica
praedestinationem ita rectificari est, ut abjecta voluntate, ea operari, nec ad aeris vel mundi determina-
tione reportari, quam praedestinatione et physica determinacione auxilia ipsi efficaciter vocare.
Huius autem illud effici voluntas fieri non potest, ut e' dictibus hominibus a quibus auxiliis physica
ex agnitione praedeterminationis habeantur unus conuertere alterum item.

Patres tractari facile conendum illi quidem summa voluntate a Deo natae et credibili
fuerint, et auxiliis efficaci, sed physica lumen per voluntatem seu praedestinationem adserit
et efficiunt ut illi voluntas non possit, nec ea abijentur, et velut, non agnoscent. Unde causa talis sententiae,
sicut per prophetam dicitur, omnia voluntatibus trahantur maxima minime conscientia, et multarum opinionum
potest esse concordia a uera scriptura vel patribus abbatibus.

¶ ^{Ex sacris literis.} Igitur ea sententia sancti Ieronimi ^{propter} agnitionem sic ostendunt. Mat. xi. decim. Si in Tyre et
Sidone falso pessime uidentur quae fuerint sunt in aliis locis in aliis et ceteris pericloria
egressat, quae locis sic urgent. Si Christi uerbi fideliter adibendae, quod nonne cogitat. ^{sacris litteris}
in Tyre et Sidone, si quod Christus miracula peruenierat apud Capernaum, ea suis oculis
sauident non modo a suis discipulis per pericloria recipire potuerint, sed et ipsi recipiuntur,
ergo ad recipiendas physica haec praedeterminatione rectificari potuerint, non Maria et alii; Nam si hoc rectificari est,
Christi uerba uera non essent, non et illi quodcumque apud eos illa ueritas ac rigua facta fuisse
aut pericloria agerent, aut ad Deum non concesserent praesertim, nesciis regna ducerentur, nisi
physica haec praedeterminatione accessisset. Quoniam non idcirco pericloria egreditur Tyro
et Sidone, quia rigua et ueritas apud eos facta fuisse, quod Christus dicit, sed quia physica
Sane praedeterminatione a Deo accipient, quod Christus non dicit. Et sicut eleganter Aug.
libro de bono personae cap. xiiij. hinc locum explaret, ac mulier de Padroni execratione dixerit ^{W. ingr.}
Ite adiuagite Non enim inquit, si exeges oculi res ut uidetur in Tyro et Sidone, ^{Tyri uel.}
pericloria credere posse, non et Sidone, ^{ut et Sidone} non et Tyro, ^{ut et Tyro} non et pericloria credere posse
nisi et Tyro et Sidone, quia rigua credere posse, non et Tyro et Sidone, ^{rigua credere posse} non et pericloria credere posse
potest quod poterat credere. Nam vero si Tyro et Sidone quibus illis Christi ueritas
a suis discipulis non recipiuntur, nisi physica haec determinat a Deo modi; que mandata
est sunt; et que omnes a Deo uiri illi Chrestiani coheredita procul dubio pericloria
egressat, quid cause erat ut Christus taliter in eos iubescebat; etiam scimus exemplum Tyro
et Sidone quibus illis physica determinat auxiliis indiguerent sua Capernaum, et sicut

ad alij pertinaciam expobaret? Nisi omnis caecitas fuisse fundum est, si hoc physica determinaret
opus erat; quia neq' eos in sue postulari hebreis Theologica vocata, neq' haec a Deo premissa fuisse.
ipsa cum in scilicet obliteratio dilectionis. Et amen Macellos auctore dilectionis Christi ex gratia
obligata: Tui est (iuxta Macellos) expostione (iustitiae) in quibus facta sunt pluvia et metua
cuius quae non egistis regnorum. Tui ~~magis~~ ^{magis} iustus, eodem modo in iustis estas omnes. Tui que
ita ergo obligata est que in sanctis litteris ea' rebus sunt. Porro primo Vocati et remissi. Tuy. s. quid
ultra debui facere nisi me et non feci. Pet. 3. Macel. 23 quod est uti congregari filii nosti et ead
Rom. 2. et alij secundum in locis. Nam si physica hoc predixerit ad recipiendam necessaria erat, conuic
Deus illis denegaverat, qui est potest diuinis gratiis locos? qui Deus ista' illis accusandi cum compie
bat? Nulla certe uictam P'is Dominican' Scuol' accusat. cum debetus affuerit si in sua ^{physica determinante}
opinione persistent; sed illi scitis aperte hoc respondere possunt ut hoc physica determinari possit
debetus quodcumque alij signis ostendatur, a scilicet ut ipse non potest; sed vero obtemperio
^{qui inter placere quae in beatitudine est potest} non est illis per se uictoria' actus. Atq' scilicet excusatione omnis illa' ^{quodcumque} causa consideratur.

Ad hanc Iohannes 10. Thomas incredulus n' ipsius chitres obtrudens ait, quia uictim' me' thome credidi. ^{hunc}
Ecce thomas u' miraculi conuic' proprio' credere dicitur, q' si physica illius gloriosus in suam u' est
ad credendum. ^{ad u' credendum} Hoc est thomas, certe non ad impressionem aucti' miraculi, sed ad physica' determinari
fides thome credidit. Ceterus, quia uidisti me thome credidi; sed quia gloriosus in visione fuisse,
aut atri, quando uidisti me thome credidi; ut hoc quaque modo physica' determinatum. fidei ac ducendi
uis effectuam indicaret. Denique ut silens est, Etiam si scriptum est. Deus ab initio determinat
hominem, et reliquias eius in manu constituit. Et infra: Apponitur tibi iugum et aqua' ad quod
estuarii ponige manus tuam. Ex quibus uerbis illud officium. Si Deus omnes actiones ita' gloriatur
ut hinc determinat: uoluntas resistere nequeat, certe non reliquit hominem in manu constitui
tui, nec ad quodcumque uolens hominem, sed ad quod uoluerit ac determinauerit. Deus potest non' u' est
ad uolentem ponere potest. Volentes ipsi' ^{propter} physica' determinatio tamquam sacra litteris aduersaria, et ^{propter} ipsi' u'
crux et uincivis p'ermitti, quae alibi fuisse accidit, ad conciliandam latitudinem gradus felismus.

2. Ea sententia pugnat cum sacra uacta concilia' leccor, ac potius. Indenomin. Coenam Tridentinum
scilicet. 6. cap. v. cu' ipsi capiti initio numeratio gracie parvimenti ut peccator covertatur, ^{propter} ^{propter}
^{ex conciliis} deinde uoluntate libri consensu' uocacioni diuinae domini et illius uerbi, idem gracia libri exhortatio,
Item explicat modum quo libera uoluntas gracie gratiosa per illuminat. ^{Et} p'ies v. et inspiracione' qua
recipit, auctoratur. Hinc in' ut diuina uocatione' uolens non solum uolendo ad circa' agitato; sed adiu-
tium spontanea quod Calvinus et hec admittunt, sed etia' libera; atq' ex modo libera, quae posse ob iura-
rea' liberatio' non tantum suspendere concurredit, non conservari, sed disuenerit ^{ut} coruptionem
abijeri; Sac. n' habet. Ut exagetur Deus corbonis per spiritus uadi' illuminacione' regis hominis ipsi' null
omni' agas inspirationem illa' recipiens, quippe qui illam et abijere potest. Ego si physica' libet' omnia
et determinat. ita uoluntas ad conciliandam determinatur, ut uolentibus non posse non conservari; plus
est posse uoluntate' conservari, et inspiratione' abijere du' concordia, ^{ut} videtur, recte ^{secundum} definitionis concili,
qua' est de fidei. ~~Hoc~~ ^{secundum} definiens ita' concilio' pluvia, ut ad fin' capiti ultimi eiude' remissio' ^{sec}
addiderit. Proq' hanc catholicam do' iustificat' doctrinam, qui via' quicunque fidelibus firmisq' receperit,
iustificari non potest; placuit sanctae Synodo his canonis subiungere, ut omnes nunc non solum q' eam
et sequi, sed etia' quid uicare et fugere debant. Quae cu' ita sint omnes etiam Dominican' p'ies, et
ut catholicam doctrinam tenere, fideliter firmisq' recipere ac mihi uelut iustificari non potest?

Pro Max. recessu ut. q[uo]d q[uo]d u[er]o resisteret quae in uocum resistere sensum

non posse concedere omnino debent, liberi arbitrii inspirationem Dei quod habere abijere posse, & ead u[er]o naturalis uite et fuga que liberi arbitrii deo acceditur aoz' uocata nego posse diuine i' uelit. hoc n. concilium cades est. Cen. 4 defensio his verbis. Si quis dicenter liberi arbitrii a Deo modo et ex iustitia nihil cooperari intentione deciuuntur aoz' uocata, quas ad obtinenda' ampiacionis gratia se disponat ac prepararet, neg posse dissentire h' uelit, sed uolens in maxime quod dan nihil omnia agere, mereq' passim & haberi anachema sit. Vides anachema defini liberi arbitrii actione cooperari deo ex iustitia aoz' uocata ipsu[er]g' a Deo modo et ex iustitia posse dissentire h' uelit; aoz' uocata ex hac definitione habeat liberi arbitrii ita actu uocationi consuetu[er]o ut eo igit' compone quo ait concordie dissensio possit, et uocationem abijere h' uelit. Ut multi doctrinam uincire optima misericordia uideatur Christianos uios catholicam religionem profecentes post haec Indumenta concilij definitionem adhuc physicam istam praedeterminationem cum uolentia dissensio posse publice propugnare aut estes, et ea' de iusticie locutas impugnare quas iole' co[n]tra cap. alio' generati sub anachema definitione catholicas esse, eaq' f[ac]t[us] deinde uenire, ut Dei a Temp[or]is gloria illustrari. Hc respondebant concilium h[ab]et loqui in h[ab]itu diuinu[m] non in h[ab]itu compotio, Pres u. Domini. loqui in h[ab]itu compotio. Sed profeta mirandum est locutus + omnibus sac' solutionem adi' uocata' in h[ab]itu uenire. H[ab]it uocata loqui in h[ab]itu compotio ea aperte et p[re]dictio cuius est, quam quod claram. Tum quia concilium statua exp[er]ientia liberi arbitrii modis et ex iustitia a Deo et iustificatione recuperari, aoz' rectio' aoz' uocata remansione et inspiratione possit uel admittere vel abijere, quod sententia compotio efficit, cum quia haec uocat dissensio et abijere quas concilium usurpat exponit manentem sententia compotio incolunt, remo. n. n. uocata' uolens, ad uocant, n[on] em abijet quod n[on] haber aut tibi ab alio non offertur, sed quod habet. Ius propugnatio loquuntur quod pro ratione concilij quod pres. Dominic. contineat; in sciam diuinu[m] ueritatis. H[ab]it si astutus ponatur abij' hoc auxilio et mentio, qui dicit posse dissensio aoz' auxilia' abijet. 'H[ab]it uocata' dico non conuera, quando actus non conuerit. Deniq' si propositio concilij in h[ab]itu diuinu[m] ueritatis, haec etia' erit uera. Potius uocata' uolentia. Dei, qua' omnes facti sunt' sicut uocata' aoz' illi uerbis apostoli, uolentia' eius qui uerbo' aduersaria' mentis auersarios. Etiam in sciam diuinu[m] fieri potest ut n[on] n[on] il quod uult Deus; ut ponamus Deus id n[on] uelli, et uolentia eius a re uolentia' conuagamus, quod est efficer sententia diuinu[m]. Quare si propositio haec, Potius uocata' uolentia' Dei, n[on] potest habere et uolentia' q[ui] sicut uerbis apostoli, qua' in suis uocis uerbis, sententia compotio includunt, haec potest propositio. Non posse dissensio notionem generaliam, ut non potest abijet' calulationem, quahi habenda sit, aliis' q[ui] sicut uocis uerbis, nobis certi definitioni facili' manifeste refutari videant, quod in uocis dissensio et abijet', agere ac uocis uerbis, sententia compotio, in uocis sententia diuinu[m] excludit.

Ad hec concilium dico: si decesserit filii contra luciferum et angelos, haec habet. Neg[are] u[er]o liberi arbitrii assentientiam diuinam excludimus propter gratiam, quod illi (Gloria) talis uocis imponere n[on] uerentur, aoz' h[ab]e falso credulorum oculos purificari; ad iusta sciptura' c' extundimus, ut uoluntas humana misericordia praevenientia auxiliis sufficiat in necessitate quodam et oculis rectioris iustitiae efflare curabit. Et conuertat in Deum appropinquare, et ad uera illam gratia' se preparare quod tandem accepta sit ad uita' alteram

11 Spt. Com. Leno. R. de
qui bus quid clavis
affari posse non videat: at adiungit p.
Negramen tanta gratia electitas libet praeiudicari arbitrio cu[m] illa semper sit ea p[ro]p[ri]e[ta]t[er]. Ne deniq[ue]
tale ac suum modi: Qui traditio[n]is auxiliis cui utili non posuit, p[ro]p[ri]etate utrumq[ue] l[ib]eru[m] congregari p[er] h[ab]itu[m] H[ab]itu[m]
vici, et incircunci[us] cordis argueret, qui semper sp[irit]u[r]e rancor reuocaret; p[ro]p[ri]etate paulus dicitur: *Habent enim ad-
monere spiritus re exi[gu]erent viciu[m] i[n]sp[irit]u[r]ib[us] exercitabiles representantes. rabio-*
quidem Deus, sed in eius odore curimus, non id non uero responsum. Hac concilium' S[an]cto[n]i, cuius apud omnes
multorum in ijs p[ro]p[ri]etatis n[on] s[unt] nisi clavis, q[ui]d i[n]sp[irit]u[r]is, deo p[ro]p[ri]etatis i[n]sp[irit]u[r]is, deo p[ro]p[ri]etatis i[n]sp[irit]u[r]is, deo p[ro]p[ri]etatis i[n]sp[irit]u[r]is,
Parisiorum Academia que es Angori florbat maxime, dicta. celebrata est n[on] Parisiis, sed in Leiden, n[on] Leiden, sed in Parisiis, q[ui]d i[n]sp[irit]u[r]is, deo p[ro]p[ri]etatis i[n]sp[irit]u[r]is, deo p[ro]p[ri]etatis i[n]sp[irit]u[r]is, deo p[ro]p[ri]etatis i[n]sp[irit]u[r]is, deo p[ro]p[ri]etatis i[n]sp[irit]u[r]is,
etologique Gallici concordi, anno Dni 1527 et post 1528 perfecta est Tenuitate. P[ro]p[ri]etatis p[ro]fessio[n]is. M. A[ndreas] C[ardinalis]
Academi[us] a[et]er[ius] Prok. S[an]cto[n]i Subi[er]p[ro]p[ri]etatis Gallici e Germania p[ro]mota p[re]facie cap. 11. C[ardinalis] dedi-
cavit ab amanu[n]e q[uod] non unius p[ro]vinciæ sed totius Gallici fidem. Et synodo declarauit, q[uod] n[on] ita sufficiat
promutrarent.

Postremo Iacob[us] a Bononia (Anno 1529) locutionis lib[er]e p[ro]p[ri]etatis in arbitrio hu[m]i[n]i
an. 1555 cu[m] quoniam' actiō[n]is i[n]sp[irit]u[r]is' h[ab]itu[m] i[n]sp[irit]u[r]is' recolitio[n]e lacu[m] u[er]bi. Ceterū quia non debet
modo hoc' quoniam' omni' p[re]dicta G[loria], ille[us] de lib[er]o homini[us] a causa dei i[n]sp[irit]u[r]is' p[ro]p[ri]etatis, q[uod] non satis
est; ac ideo huius Concilii' cunctis' claimatis' voluntate obsecrare quedam conari uidentur dei dicti
homini[us] habere libertatem arbitrij, ut ex lib[er]o, ad uocatio[n]is' seruicia remittere possit, sed i[n]sp[irit]u[r]is' i[n]sp[irit]u[r]is'
et i[n]sp[irit]u[r]is' monitionibus supponitis nullum' i[n]sterni arbitrium. obscuram' autem dixi, q[uod] uoniam' en dico V[er]o
Dni Theronymi a Bononia sedis ap[osto]li. Hunc' digniss. ree non subie[re]p[ro]p[ri]etati Compani p[ro]fessoris West[er]n[ensis]
peritissimi, ac i[n]san[gu]in[is] palati magistrorum eximij apud Grotius' Inq[uest]io[n]e V. cognoscendo maxima' u[er]itatem
eandem opinionem in sancta Tridentina synodo quin' uita dilegenda a' paribus desinat, et
tamq[ue] n[on] p[ro]b[abil]em optime tare peripi' uicita'. H[ec] ille; nos adi[ung]it p[ro]m[ulg]at[us] & fini[us] uocatio[n]is.

3. H[ec] patru[m] Dominicanoru[m] h[ab]entia[us] p[ro]p[ri]etati comuni p[ro]p[ri]etati traxit.
et Pathibus

Inquit Aug[ustinus] cuius m[od]i ha[bit]us gratus[us] est debet auctoritas. Et plu[m]ini s[ed] lois p[ro]fessari nostra' amplectensel[et]
qua[nt]a sit res[on]e[re] se loco Congregatus de[m]us cu[m] in fundo illa dignata' sculpsimus. T[ot]o libro de sp[irit]u[r]is cap. 24
(cuig[ue] loci uerba igna experienti' uicent[ur] (q[ui]d Valentini), ut explicatas donū uocatio[n]is quod non est in nostra potestate
Homo inquit, habet[ur] potestate quod ei ueniat in mentem, per uocat[ur] (q[ui]d), sed corporis vel dissensio[n]is proprie[te]tate voluntariis
et pot[est] p[ar]ticipare. Profecto et i[n]san[gu]in[is] uelle credere Deus operari in homine, et in omnibus misericordia eius preuenient, conser-
vare auct[us] uocatio[n]is Dei vel ab ea dimicare proprie[te]tate voluntariis. Collo[qu]io p[ro]p[ri]etatis. q[ui]d cap. V. Non quia credere vel n[on] credere
est in arbitrio voluntariis humanae. et l. 83 q[ui]d q[ui]d 68 Soc. Co[mm]unia n[on] uelle qui que potest nisi admittit et co-
scius siue intinxens ubi nullus homini[us] uiderit, siue extinxens per sermonem bonarum, aut per aliquam signa uisib[ile]s
et efficiens ut etiam ipsi uelle Deus operari in nobis, per uocat[ur]. Ita ut p[ro]p[ri]etatis dicerat, et addit, ad illas n[on] cap[ut]
quod dicit dominus in Evangelio praepara[n]ta[n]t nec omnes qui uocari s[unt] uenire voluntariis, neq[ue] illi qui uenient uenire p[ro]p[ri]etatis
uocatio[n]is. Et haec Aug[ustinus] uocatio[n]i cui aliqui consenserint, alios non consenserint. Et cum Aug[ustinus] q[ui]d 68 remiserit
Aug[ustinus] l. 1. uocat[ur] cap. 28 nihil[us] h[ab]et uocato[n]em indicis evidens est, sed qui[us] nos regimur uera f[ac]tio[n]e ac
germane Aug[ustinus] in sententiis. Sed suppositio alia n[on] minus clara ciuidate sententia. Idem lib. p[ro]p[ri]etatis ad Simplicius. Nemo
ita[que] credo ad uocans, sed non omnis credo uocans. Quod ad de uocat[ur]. Semper ita quoniam ip[s]a credere poteremus
aperire constat ex ijs que subiect[us] et exemplo Etiam de g[ra]uia. Holuit ergo Etiam etiam cœlum, sed n[on] uoluntatis et
cœlum, et Dei arbitrio permanescit, qui ei u[er]is uelle et cœlum uocando p[ro]ficeret. Et infra: Si uocatio[n]is istae
effector bona voluntatis, ut omnis ei uocans sequatur, quando[rum] uerbo[rum] multa uocari uero electi. Et
f[ac]tio[n]e V. de dono p[ro]ficeret. cap. 14 et omnibus illis lois, in quibus i[n] duobus reguli uocatio[n]is uocant, aliam sit
conuersio alteru[m] non item. nam et ipso quod alius reficit, censes Aug[ustinus] eu[er]i qui conuersio[n]is diuinæ uocatio[n]is et
auxilio[rum] uerbi potuisse. Vol. 12 de Cœl. cap. b. libro de p[ro]p[ri]etatis et p[ro]p[ri]etatis cap. 15, et plu[m]ini alijs in
lois que ubi uocum desiderat tractatione, q[ui]d p[ro]p[ri]etatis et p[ro]p[ri]etatis, et p[ro]p[ri]etatis. Tunc h[ab]emus, universos
Complutensis Academi[us] professores opinionem, ut tamq[ue] uerbi germane Aug[ustinus] uoluntatis subiungit, quod hu[m]i[n]i
ip[s]i suffragius liberi uice coniugiorum apud Pontificia Hispanie n[on]ius extra uoluerit, quem' nos litteras publi-
cas exponimus habemus.

117

Ad Aug. audiendis p[ro]p[ter]eas assutas ut Clemente p[er] ep[ist]ol. 3. de cœlesti di[sc]iplina sacerdoti. cuius
h[ab]entur. L[et]i qui rati audient sermonem ueni prophetæ uelie aut nobis recipere et amplecti omnes eius
st. iste mandat uite in sua habet postulat, libet et sumus arbitrii; sed si hoc est ut uidetur ea
iam non h[ab]ere in sua postulat aliud facere quod aedificare, ut erat d[omi]n[u]s natura, per quam libera
non est ad aliam migrare potest. Et paulo inferit. Num quia libert[er] est animo in qua uelit
per se declinare iudicium suum, et quod probatur in via elegeret? que uera manifesti physicali
predeterminatione ad unum eliminat, que cum voluntate uerbi non possit predicatione uerbi operari;
ut illi uocari; atq[ue] eadem ratio est de qualib[et] p[ro]p[ter]eas p[ro]uenienti.

P[ro]p[ter]eas / & aduentus grecus cap. 10. agens de aeribus et uerbi operacionibus 1. q[ui] aduersus hereticos 71.
Gloria inquit, et honor omni operari bonū, dedi ego Deus bonū quemadmodum e[st] certus ap[osto]lus
certificatus, et qui operari quidem illud gloria et honorum principio quoniam operat p[er] me bonū
cū possum non operari: hi autem qui illud non operari possunt iudicium uicibus recipiunt Deū, quoniam
n[on] sunt operari bonū aut posse operari illud.

P[ro]p[ter]eas hom. 1. q[ui] in Genesim sub initio cū de Prolegomeno ait. Ite que haec haec omnia pro
sua misericordia semper exhibet, et tuus abundans in profundo mentis et arcana, breviter
laudat omnia, contagijs nostris malis reprimit, et recessione uirg[ine] non impunit, sed longius
remedij apostoli fons iaceat in agresti sensu[m] dimicato. Cuidem sic illa hom. 22 in
Genesim Vnde quia in nostra voluntate tecum post Dei gratias relata sunt, illos i[ust]i p[re]dicti
supplia p[ro]posita sunt, et bene operari possunt recipere.

Cyrill. 1. xii in Iohanne cap. 21. cū multa de fide predicatione h[ab]ebat hoc addidit. h[ab]ebat
aequaliter alijs diuinis salutis auxiliis ut habuisset fusta illa a nobis ducere,
hi autem et minus quidem diuina gracie vegetantur, sed haec ipsius indicis in profundi
predicationis delapsus sit, quoniamde circa cū seruauit eu[angel]i Christus qui sui parochini i[ust]i p[re]dicti
sit, que quanorū ad fons operum illi acciuerit seruante homini n[on] alios in p[re]dicationem
intulit. Grata ergo in alijs effulit, seruante omnes que cooperantur ei voluntate tradid[er]unt;
nisi n[on] taliter ut modus dicitur est. Ponit ergo Cirillus et aequalis gracie quibus quoniam
erat ex h[ab]itu Christus omnes uoluunt, ut h[ab]ita gracie non determinasse efficaciter uoluntatem alijs
spirituum, ut h[ab]ita non determinaret, ac donis eidem gratia atq[ue] haec physica Dei uocat. h[ab]ita
reficit, ceteros consolat.

Aubronij h[ab]et Propter 1. 2. de uocat[ur] genetivus cap. 4. quod non potest inquit nisi cogit
spiritum Dei fieri, et omnis meritor[um] deuocatur, quoniam id potest voluntate non fieri.

Damasenij 1. 1. de fide cap. 18. Si antiquioris uisione sequancur; H[ab]et ip[su]s (ingr[ati]gatio) Regale,
omnia que non in uoto potest ha[bit]ere p[er]missio, predeterminatione, ubi gracia uox regis potest
poter[est] p[re]determinatione significare, et scilicet 2. cap 30. Illud quidem sicut interit Dei omnia
quidem graci, sed omnia p[ro]ficiuntur; namque ea etiam que in uoto potest, atq[ue] arbitrio
sua sunt, et non item ea proficiuntur, nec n[on] uoluntate admitti uult, nec mutatio uoluntatis
afficit. Tunc vero Thomas p[er] p[ar]ce p[ro]p[ter]eas 23 ut q[ui] arg[ue]t. antiqua uisione sequitur ita refutat.
omnia quidem praeconognit[ur] Dei, non autem omnia p[re]determinatione, praecongnit[ur] et
quae in nobis sunt, non autem p[re]determinatione, atq[ue] eadem gracia uox Regale
sunt, p[er]fectio uisionis.

Anselmas in illa tract. cap. 6. Fato uoluntas tua esset, Homines ideo non cogit a Deo
quia haec voluntate iustitia Dei est uolentes compotis, post uolentes uoluntas, que ei Deus ministrat
dicitur. Prinde obijci iste Paulus tales uolentes uoluntas a uoluntate Dei, et uolentes, n[on] dicte;
quae licet si permanentes uoluntas amex esse libera ut uolentes et uolentes. Sed q[ui] m[od]o de conser-
vanda q[ui] lib[er]tate cap. 2. his verbis. Quaedam persistente p[re]determinatione non evenient ea uoluntates
quae p[re]dictum est factum, sed ea q[ui]cum sequitur, supradictum. Non n[on] ex Deus, quoniam p[re]determinat, facta
uoluntates cogit, aut uoluntas uolentis, sed in sua illa postestate dimissenda. Sicut illa
multis locis, atq[ue] alijs p[ro]ferit plurimi. At p[er] nos quo breuiter p[re]dictum habemus.

Ex scholastici.

4. Dicente d'animi subleptione sua te in p. s. 28. p. 2° q. x oto & qui haec haber. quia iugis
estimans est animi principiis non determinatis ad unum sed indifferenter et habens ad meliora, si de
estimant quod non est necessitas ad unum determinatis ad unum motus eius contingat et non esset.
nisi in his ad quae naturale mouetur. et ne p. art. 6. ad 3°. sive universali ratione homines
per aliquid vellet, sed homo per ratione determinatus ad volentes haec vel illud quod & ueritatem
vel appetit bonum. Ne nobis officio quod adiungit. Sed tamen mentis operari deus mouit nisi
quos ad aliquid determinatus volentes quod est bonum, recte in his quos mouit per gratiam. Principio
de specie ratione per cuiusvis. supernaturales habens, atq. alio ad effectiones ad gratiam genitricem
genites de quibus infra hunc et posteribus. 22° q. 174 art. 1. uti pater prophetarum commi-
tationis duplice d. Thomas obsecrum propletam vnde p. destinetur quia voluntatis prophetae quid deo
destinatur, aut q. de eft predeterminedatio, ille vero praeuincia que a priori p. electio ipsius
ilium distinguunt, quia per illa non uulnus prophetae aliquid p. destinatur seu p. determinatio pro
ad hoc praeviatio. ac p. art. d. 28. cui de uerbis quod nō nō in nobis 2°. uero de his 8. sicut libet
huius uisionis. q. cap. castigatione d. 28. Deus non poterit. sicut uero liberi arbitrij cu' ratione elijas
non sunt in nobis. ¹⁴ sed q. dicitur aliis modo, p. cognoscit. Deo diligere in dignis uelut finis
ab ipso et huius est propria facultas. qui secundus Damascenus p. destinatio et non sibi
in nobis. uel ut fundo per liberis arbitriis hominis et sic est propria p. uentiae que potest ei
bonorum vel malorum, q. secundus et q. art. 7. ad 13. arguit. Voluntas dicens
habere dominium sui non non per conuersationem sive prius, sed quia ea primaria ita agio in
uoluntate, uero de ueritate ad unum determinata non determinata naturam, videlicet determinatio
aut relinquitur in perstans ratione et voluntatis. q. art. 2. 28. ut determinatio. ad uolentibus sibi
est et can denegat prima causa, quia si Deus voluntate determinaret utiq' uolentibus inferret; sed in
sunt utriusque causae q. art. 2. 28. 2. docuere d. 28. voluntatis, sequitur, et reasonem docuere
voluntas principiis est que prius non uolentibus est, non autem que non possit nisi hi
est principiis natura est. q. art. 2. 28. secundus cap. 90. sub fine Damascenus expone, con-
queritur la prima pars q. art. 23. art. p. ad primam litteram Damascenus predeterminatio. impo-
nitur uolentibus causa est in ubi libet sibi sibi predeterminare ad unum. Cade p. de p. ueritatis
et fact. ut uolentibus alijs in tali

*Hoc ergo i[n] huiusmodi p[re]sumptionem accedamus quia istud i[n] c[on]tra omnes liberas et corrigentes
p[ro]p[ri]etatem a[et]er[na]m ad h[ab]itu[m] effectibus s[ecundu]m v[er]itatem agnoscit, nihil laboraret in explicando, que ratio-
ne infallibilis i[n] Deo sic ueroe furiosus corrigentius si fac efficiat uelut[er] dicitur. Propterea
esse uolens p[ro]p[ri]o coexistere i[n] rem omnium i[n] auctoritate san[cti] difficultate explicans hoc
dissolvitur f[ac]t[us] p[ro]p[ri]o q[ua]nto art. 13. et cibi deinceps. cōfugit.*

Præterea si eadem prædeterminationes efficiunt aduocare, non discriminetur dicitur
voluntas ex domini. et fidei ergo in excedentem et exagente in ut facio propter
q. 19 art. 6. ad p. 1° Et p. 2° dicit. 7. q. p. arri. p. et paucim alias. Ne voluntas rite
quæ docet potest non impletæ, quia non fecerit in effectu cu' ibi cœlum regat
effici; cui tempus et infallibilitas determinans effectus adquerit. Ne vero cur adhuc
permisit determinatione actioni voluntatis in p. utqueque locaret voluntas nostra in p.
ab eo quoque ordinatur monachia deo, in reliquo vero monachus se ipsam. Cap. 2°
q. 2. art. 3 et 4. Et q. 111 art. 2. q. 109 art. 2 ad p. et alibi sapientia. Ne postea dicitur
locutione voluntas ad tantum ad primum, sed ad omnes monachos deo, nec unquam se
ipsa determinat, sed semper determinatur a deo.
Ad hanc q. 2°

Ad hanc 3. g. Eta. cap. 70 minime diversa eundem effecis produxit a Rorabach.

112

agenti, uero ab uero i' medietate, na' media est illa p'serua' ratione uisus. Deus in' medietate ageret
in carnem inferiorem potius quia in effectu. Nec' p'acteas p. a' p'ede q. 105 art. 5 ad 2°
douillet c'nde met actione' promanari a' causa prima et 2°. co' u'c'lam determinare p'ma
pot'g quia determinari a' prima, ut in 2° dist. p. q. 1. art. 4 corp. et ad 3° q. et p. q. 9. Genes
cap. 66 art. 5. Ubi hoc habet. Sc'unda agentia sue quae' particula're, et determinante
actione' primi agenti.
Deniq^e g. 6. de uenientia art. 3. non erat cur pro explicanda certitudine & definitioris copi-
er ad h'c auxilia et administrativa parata & definiens, quibus si infallibiliter in alio u'c'li illorum
consentiat ex class'e definitorie. cuiuslibet adiutori in part. Sic n. ait. Inuenimus ordinis respectu
alio u'c'li duplicitus uno modo in quoniam una causa singularis producit effectu' sui ex ordine
suum prouidencia; Alio modo quando ex concurso eam multorum coni'generis, & defi-
nitioni p'posibiliu' permutacionis ad unu' effectu' quatu' uniuersam' Ordini ordinat ad co'k'ut' et
effectus loco eius quae deficit, ut si' abs'entia deficit. Ne' explicat exemplo, si subdi.
Et sic quod est in p' distinctione liberu' x. arbitriu' deficit' potest a' salu' camin' in eo
qui Deus p'destinat Re' administrativa parat, quod uel nō cadat, uel si' cadat, quod resurgat.
uit' exhortationes et suffragia oratione' domini j'ue et alia suu' modi, quibus administrat
bono ad salutem. C'li omni' priu' modo ordinationi efficacis, ad p'f' reu'rit, ut arbitriu'
liberu' et p' prede'f'ina' cerio'ciu' concilie' ; quod si p'f' reu'rit, eff' uel cuiuslibet actus
agronimice, p'missu' p'f' reu'rit tamq' impunia'ce' p' son' illa Godeterminat, priu' modum
amplexans q'k'.

Ex quibus et alijs d. 28. principijs apicis coll*e* Simeoni physical p*ro*cessus efficiens
monstrat voluntate eius determinat p*ro*p*ri*e*n*is. Ut et i*m*it*er*is et i*u*l*er* non possit omnia
ignor*an*ta fuisse d. 28. Quid aut*e* is intelligat cu*m* c*o*st*o* m*o*vi*n*, et applicari dolet a p*ro*p*ri*e*n*
declarans et et a nob*is* alibi copiosius, et i*l*uc*an*io tom. p*ro*p*ri* seq*ue* metaps. d*is*put*o*. 22 seb. 2
et 3. *ad* *H*ad*rian*um. Ex D*icitur* p*re*ceptori*b* et i*u*l*er* se*l*ect*o* se*l*ect*o* *discipul*i*s*

Quod autem ea quae nos sequimur fuerit de f. s. nia et cum nos cupi' ^{legimus} et ex hoc eius ipse
collegimus quod sane eadem ea f. s. p. deo operibus faciat, nisi diuinius cedat, nec alienus
principi' eius interponatur et mortali' lib. arbitrio.
Ex pacificis quedi' Alberi magis p. p. f. s. credt. 16. q. 63. m. 3. art. 2. ad arg.
propositio part. p. propositio ad 3. f. s. l. i. t. p. de st. ingt, prayant illi gratias et glorias
tamez quia illi lib. arbitrii erit, possit ponere oblationem spiritu sanctorum et operes.
dilectio, et possit impediti' re confessari ei. Et ita solut. ad argum. propositio part. 2.
Sax necessitas (Ita ex hypothesi) non cedat, quae praecepit a' f. s. que f. s. non depeendet a'
concedere etiam in meritoria, et posse esse operas in cooperatoriis, et ponere oblationem spiritu sanctorum
et a' que minima ea nostra lib. arbitrio sua' calicatis, et quod f. s. act. Pateretur. Dein non
conpellitur uincens' in bonis, et ita ex illo impediti' possit. et parte 2. f. s. credt. 16. q. 63.
m. 3. p. optime ostendit non est lib. arbitrii nisi aspectu cum operationibus que possit facere
et non f. s. si vel aliter f. s. L.

Alex. vers. Aleuri p. p. sum. q. 26 n. 4 art. 3. ex Damasc. sic sit. Secundum Damascum
duplex est prout. Una 2° accessionem, alia 2° conceptionem, et dicit quod prouidencia
2° auctoritatem est ubi ad corrigendam et reuolentiam, recontradicione: et hoc non est de
ipsis naturalibus que se ordinata reuelatio possunt esse. prout. aut 2° conceptione
est de his ubi contraria est ea recta, et contradicione et si est a libera arbitrio. Deinde dicit
libera arbitrius est cognitio vel ad conseruacionem bonorum est oportet sequitur ut ad unum modum
repetere via in potest. ad argum. leg. 40 n. 4 in stat. ad j. Dicendi iugis, quod permodum
modum dicit Damascus, quod Deus omnia precongit, sed auctoritas determinat, precongit autem
ea que hoc in nobis, hoc est in potest omnibus arbitrii; non autem predeterminat, predeterminant autem
quod est hoc in nobis. Dicendi ergo quod voluntatis beneplacitum est repellere bonorum duplicitem, aut ad
determinacionem, ut comi que non sunt in potestate arbitrii, et haec haec allegata necessitatibus; aut
nisi predestinatione et hinc modo est bonorum quae sunt in potestate arbitrii. scilicet aut illa bona,
ut relinquant nos freudem, et voluntatem; et ideo si fiat contrarium, si fit contrarius voluntatem.

Colunq;

Ex discipulis d'Urbne episcopis sane priez fidei (ad h[ab]it. iij. 12. d[omi]ni p[re]pe dist. v. q[ua]d. 2. art. 1. uerit[er].) *Wadding*. See
Sibet. Nisi ergo ipse Regnus n[ost]ri sanctaret, non in nobis solos, sed et generales faceret non conuerteremur.
Hoc est ergo quod Damascenus dicit lib. 2. cap. 33, ubi ait quid ipse Deus est omnis boni principium causa, et
mea cuius conuertere eo auxilio impossibiliter. Et bona uelle uel facere, si nobis auctor est, ut ait, permanere in
uincite, et regni Deum ad hunc uocantem, uel secedere a uincite quid est in uictoria feni; et regni tribulacione
ad fane uocantem. et diffinit. 7. q[ua]d. 1. art. 2. uerit[er]. Sunt autem 3. Sunt autem, inquit, alii imperio, non
deus quos Deus non ad gratiam, quibus non essent, nulla esset receptio gracie. Ita ergo modo, ut regimur,
bono et ipsius uerbi gratiam, quia Deus semper vel quae semper quandocumque uult, facit hunc meum
imperium in animabus nostris, quos possumus regni et non regemus, regimur autem et ad ipsius uerbi gratiam
ut sequendo remanemus in calore.

*Ex alijs scholasticis, reman deficiens concordia, cognoscitio et reg que ducunt hominem, et hoc per dicti effectus. Et plenius.
Doctoribus / Cardine uita sua 3^a. physie pmo. Beatorumque positione in mentis procedente calculatione quae
estimatione determinare est. Et hoc in 2^a. dist. 37 q^a. 1. Sed ad hanc. Et in 4^a. dist. 49 q^a. 6. Sed in
dist. 1^a. 2. 40. q^a. 1. Odam in p^a. dist. 38 q^a. unica & C. ista opinione Gabriel in 2^a. dist. 37 p^a. p^a. art^a. p^a. et in p^a. dist. 45 q^a. unica & alii et in
dist. 1^a. q^a. 2. art. 1. no^a. 2. Art. 2. concl^a. 4. Art. 3. d^a. 5. Gregorius in p^a. dist. 38 q^a. 2. art. 2. et in 2^a. dist. 28 q^a. p^a. art^a.
Et Iesu a Browne b^a. ad 12 argumentum. Almayn tract. i. moral. cap. et 4. Angelus 1^a. i. suorum moralium cap. p^a. Payra f. 4 orthodoxus
exp. p^a. 2. delib^a. explicationem Verbi ac inquis. Sacri Scripturam 1^a. 9. de iustitia. Ordensu*s* 1^a. p^a. questionarij q^a. 55. d^a. 8. et d^a. 10. sed non satis
ubiq^a pag. 103. et omnium op^a. Vnde de causis lib. p^a. doctrinalis fidei cap. 25. ex Aug^a. et Septuaginta rectificatae Vnde de plenaria concordia
Bellerming. tom. 3. lib. p^a. cap. 12. lib. 4. appelleat. et cap. 28 falsi sic imponi d. utrumq^a. Tantum etiam iij qui gratia a liberis conscientie docent, qui potius
a se misericordia*

De monachis reis istis ut multo tunc p[ro]p[ter]e Nostrorum facti superius alii docuerunt. et hoc res (Homines in cunctis) cunctis
Monachis. Monachij Dial. 2. pag. 36. quoniam sententia refutat confirmat Didacus Pagus vir doctiss. qui Tridentine fidei
interfuit. Et a orthodoxa copulata. f. 141 et h[ab]entibus. et factis g. Iesus u. gratia Hoc est p[ro]p[ter]e vero Libet[ur] h[ab]ent p[ro]p[ter]e Tum-
rieng. 1. et in Clemencem c. 35 et 1. 4. 9. Augsburgens[is] c. 2. Stapler[um] p[ro]p[ter]e s. 4 de missione cap. 8. Omnes d[omi]niz
ille nostra servitio adstrinxerunt, qui e[st] nobis aquale[m] motione gratie creatione precedens labores alios duos
concessit natus, alios autem deservit, aut natus generat, licet moris auxilio existens. Ut Hugo de St. Victor ad d[omi]n[u]m
in cap. 9. episcopat[us] ad Rom. 1. Boxell. 1. 4. dist. 16. art. 1. q. p[ro]p[ter]e Alariciana lib. 2. summa tract. 2. cap. 3. Joannes de Llo
cael. q[ui] de captivis et redempzione genit[us] humani cap. 2. p[ro]p[ter]e v. uenit. v. ex superiorib[us]. Ricardus art. 7. 9. laterna
propos. 7. et 10. Adras a Vega b. 6. in Trident. cap. 9. q. 3. p[ro]p[ter]e 4. et Robertus Bellarmine 1. 6. 3. de lib. art.
p[ro]p[ter]e cap. 15. Et ceteros omnes fore uiri doli, qui liberatoe[re] aeternis suis dispensacionib[us] vindicant ab Iesu coronatione
iustici, et q[ui] eos iustis solvuntib[us] agunt. Et annes inq[ui]s, hanc nostra sententia ut necessaria ad eorum prece
dogma confundendo pro uirili defendunt. It[em] autem hoc retinendu[m] non est omnia illa pacem, ratione
affiliata estimatur que in sua sententia congeritur P[er]s. Dominicani eorum tunc nihil praedicta, cui debet plus
eorum presumptione apud nos ratis in urbem quidem; ut in ceteris quodam ad eum causam faciendam.

V. Ex auctoritate nulla absurdas, et erroribus huius modi. Quae ergo maxime consonantia liquido fluxit, caro vero materialis potius locutio ad eam' nrae dogmata cœpendia ac satisfactando apparet' non est ratiocinatio cum multi uiri doctissimi tradidicunt.

Primum Absurdum. Nonne in theologiæ scolas introductis gratiæ Guenienni modis et Gallici factis inveniuntur, et casu sensibilibus, concilijs paribus pugnantibus. sicut & omnia auxilia pauciorum quibus deus homines moneret acj exultare solent ad illustrat. inspirationes, prias affluentes, & alios ab aliis signis innotescere possunt, quae a p̄ta sacra p̄ficerint. dicitur ergo sed et rem. Ex sensi lumen iuxta fidei & rationis refectionem, quibus sensuā patrū confirmari admissas, sic. 1. ea ad fidem operis faciunt.

Ex concilijs. Trident. sess. 6. cap. V. Cu' exordius iustificat. in adulorū a grā dei Guenieni timendis definiuitur, explicatis que nam ea sic hoc adiungit. Hoc est ab eius uocatione que nulli ex conciliis, eorum meritis vocantur. Ergo concilio idem est gratiæ pauciorum et uocatio, neq; hanc p̄ficiat p̄tētus ullam mentis. Ad hoc conseruatio illa cap. 6. et can. 3. et 4 quae alibi pluribus

Concilii Avaricanus 2. Anno. V. Ibi. Pro gracie donum, id est per inspirationem ipsius istud. et canon. 7. ibi. Ab his illuminacione, et inspiratione ipsius sanctorum. De Concilio Sennar. cap. 25. 2) plen

Celestinus papa ep̄ta ad ep̄cigos Gallie, habetur como & inter ep̄tas Aug. 1) credens ipsi ep̄cigos quodam quasi canones filii a paribus acceptos inter cet. affect canones ep̄cigos Aplic. in ep̄ta quodam ad Leonim. ix quo illa uerbis scripture Praecepta uictimas a domini explicita sunt peccato. Ut boni aliquid agane pascuntur inspirationibus nostra ipse tangit corde fratelius. Non ergo si pater aliquid vel exigit vel agit ut agnoscat gratiæ quae determinando uictimas pascuntur a pater corde fratelius, sed haec omnes illuminantur inspirantur uocatio. ac similes actiones nobis q; ad uocem refertur.

Ex paribus. quoniam ex hac uocatione ad hanc locis operantis factis plures faciunt, alii eam adire nūsque, que

Augustinus quem in disputationibus de gratia & libero arbitrio de omni doctrina, dividit secundum Calvini agnoscere et sequi librum libro de ep̄i & grā c. 34 post multa. Veru enī magis uerō, inde precepcionibus agit. Ne ut uelut uice ut uadamus sine extrinsecus pascuntur. extrinsecus ubi et mandat legi aliquid agit, ut de homine admonito informari; nescit ut ad gratiam iustificationis credendo confugiat, sine extrinsecus ubi nemo habet in p̄fessione quod ei ueniat in mente ut diuinis vel conseruatis p̄piti solutari sit.

lib. 2. de calci logometricis, admonet nos. Deo et in instanti ad statuim, ut vel eligat vel sequatur. et iniici uocatio salutis. Deo ministrare habemus, ut acquiescamus. subtiliſſime inspirationi nescit uoluntatis.

lib. 1. q. 3 ad simplici. q. 2. Uocelimus. n. et huius et uocis et uocis, in uocando nostros splendens. coibit infusus. quia uoc. placidit bona uoluntate proposita uocati. Deo rescribitur quod bene uolumus.

lib. 2. de destinatione. q. 5. c. 19 sub fine. Deus igitur operatur in cordibus hominum uocationis illa uocibus propositorum sui? ut quia malum loquuntur temus tractat. 26 in ratione explicita illa uerba. Nisi pater meus traxeris eu. (pro rite) et sanguis ad uelutatorum ibi ista uol. ipsa & actantes nemus uicidit obtemperio sui; et trahi illas. hinc puer demonstrans et trahit. si ergo ista que in uocis delicia co uoluntates cœrantes uelutatorum amanib; trahi, quoniam uerū est trahi nec quoniam uoluntates, sed trahi uelutatorum Christi i pater? quia n. gratias desiderat anima ipsam uenientem. Sac illa & regiō sum. de uerbis apostoli, & alib.

Libro de Consensu et discordia cap. 14. Apparet habere quodammodo in isto ingenio diuinum uocem
mum intelligi posse quo moeum ad fidem et cognitio nis membris vel audientiis nostra
vel signa conspiciat. et tamen si Dei alios iudicis a perditionis causa non sunt gracie
praedestinatio libet; nec ipsa est adhuc uel dicta diuina vel facta per quae poterant
redire a uictoria uestris omnes vel uiderent. Huius alia pluma in sic uiam adiungitur in Aug.
Ubi Adversus p. Eusebium Aug. cogniti dicta vel facta ut membra potuisse redire; non et quod
sufficiunt ut amissus intellectus et voluntatis ad credentes eliciantur. Aduersus 2. Aug. uero
asserit, haec a Deo nonribus illis qui fortunatis uisio, ne quis potuisse redire vel credere posse.
Ipsius illis hanc credere poterant, aut si uigilante domine, ipsa uicelibet credidit eam.
At a voluntatis idcirco decuminari non potest ut uile credere, quia a Deo physice et determina-
tur; cur Deus ea hisce deuagatio ne credere, quae hanc deuagatio, nuda uisio non possit
deuere, efficiere? Ergo Aug. physicae facie praedeterminationis ut diximus, non agnoscit.
Ius uerum, non agnoscit.

Ut Ciriillus l. 4 in tractatu in illac. His quae audiuit a patre et didicuit uenit ad me ad
disciplina doctrinae et persuasione non ad uim ^{uerum} persuasorem ad docere cogitatio, non in Christi
fideles agnoscunt.

Nechodus lib. de libero arbitrio cuius uerba affectum Tuncius l. 4 2^a magdeburgi c. 2 et
hi gratia progenie non ex physica aliqua determinatur. sed in voluntate uolentia,
delectu et amicitia constat.

Propter Aquilonius l. 2 de uocat. gratia cap. 26 alio 3. qui liber Ambrosius et
circumferens circumferens gratia dei, inquit, in omnibus iustificationibus pri-
cipaliter genuit uolentia et voluntaria in operationibus monendo exemplis, curando penitentia ini-
tando, misericordia, draco mortale, inspirando consilium ergo ipsius illuminando, et fratre affectu

Bernardus opusculo de gratia et libero arbitrio, propter uocat. gratia, liber ex iusta voluntate
ad seminare cogitationis, uane ad imitare affectus, robore et dulcedesse ad actus. Et alio
propter sane aureas adiuuat, quibus gratia progenie non cogitur. ut ipam potest, ac
quibus omnibus fit quod interro proponimus, hoc per nos Dominicanorum trinitate Calvinae hanc,

non inaudicam, et adhuc nippone, paribus caribus para² conuocare sch.

2. MULIERUM. Trinitate haec idem. Hoc nostra libertas uulnus eruit, subiecta procam idificare
qua cuiuslibet aucti liberi nupti et casu est. si quidem positione huiusmodi et effectu promotione ad determinatur, uolentia, non potest
ad operari, q. libera ad operandum non est. Et cur aduersari ipsi ultra hanc determinationem efficiunt ad praedestinationem
potest, et in uite compotio uolentiae dissentiens non potest, neque non contrahens. At libertas uolentiae in ea iudi-
ad ueram alium dicam esse cu^m premium argumentis differuntur affirmentur. Sed illi
ut in hoc in differ. causam hanc operari est ex sanctis vobis, conciliis, pacibus, scholasticis tribus demonstrari contum.

Ex scriptis licet. Deuteronomio 30. Iosue ult. 2. Regum 24. Calvinae

15 saepi, cuius capitis uerba supra recitamus et c. 31. Prima ad Chrysostomum. Et optime ut
religia (one²) senones dec. 15. Documentum inquit, uera sapientia ratione dicimus
et quod libertas uolentia in parte hominis arbitriu attinet.

Ex corde². Concilii Tridentini sess. 6. cap. 2. et Can. 4 supra explicatis libertate nico contractu et
homo habet contractu et dissentiendi potest.

expat². Adhuc Petrus apostolus apud Clemenciam l. 3 et 7. recognit. uita uenit sufficiens
et frui hoc iudicat. coram remis epist. 3. de officio sacerdotis Co. cit. Justus major
apostoli p. ipsius operis operis ibi. Neq; quidquid huius laude dignum est, mihi traxi,
in partem ueram et quae fletur se potest. Gen. codex Co. sup² altero. Territorius
l. de clementia, castitati, ad finem l. de monogamia. lib. 2. Aduersus Manichaeos ad initia
ib. Liberas arbitrij in ueram partem concilia p. orig. l. 3. penitentia cap. p.
Robust. oratione p. Ideo. Tractatus l. 3 2^a clausum, ut in illis Aug. et Iacobus

Nassian. apoll. p. Cognit. hom. 60 in cap. 18 Macr. homil. 2^a de laffaro, hom. 13 in
Graecia. Grilly Alexand. 1. 4 in Irena. cap. 3. Epiphanius 1. 1 aduersus Grecos cap. 16.
Hieronym. 10° dial. aduersus Pelag. u. Adversus libri. 3. et epist. 147 ad Damasum. Aug. 10°
lib. 3. de lib. arbitrio cap. 2. et 3. et 18 et 25. Libro de spiritu et carne cap. 34 de spiritu gen.
cap. V. et alijs supra adducis. Caedius Tivicensis in his fuit ante milli annis scriptor
ad Consacramentum iruidae librae? in qua in una canonicis sacrae latus eligandi cisteri,
et subiecti. Quare clashingem nominat ubi una omnis parcer operis frusti conuictum? regis
a Turcino 6. 4 9° magdeburgi cap. 2. Damas. 2. de fide cap. 26. In vita
prosternuntur dicit, sicut ea quae liberum est nobis facere vel non facere. et paulo postea sensu.
nobis liberum non, quod in veram ipsius aequi coniugem, primo velut monachum, et monachum
appositi vel non appositi, gaudent et regauderi est. Be. Ierm. 81 in canon. 3
Scholasticus feci omnes idem affirmatio sequitur Aristot. 3° et. mecum scilicet cap. 10.
ut op. d. 28. lib. 4 et de lib. 3° Ethic. cap. V. Magis 2. distinctione. 24 cap. de lib.
arbitrio et distinctio. 25 iur. D. 28. p. praecept. 41 articulo 2. Cap. 83 articulo p. 2. et q.
Et fuit q. 22 de unione artis 8. et alijs locis supra dictis. Et q. 3. de peccatoria
articulo 1. ad art. 13 arg. etiam p. 2. 2° q. 73 n. 2 articulo 3. Et membrum 3. art.
p. 4. et 5. Et q. 75. metu. 4. Henricus quodlib. 1. q. 16. et quodlib. 14 q. 2. v. Major 12. q. 2.
25 q. p. Octam in p. dist. 1. quest. 6. Capolus in 2. dist. 24 fuit p. art. 3. Richardus in.
7. ad initium. Actus u. Liberas. Tertius p. p. q. 41 articulo 2. q. 1. 2°. et 3. cometary Victoria
relectio de venientia ad uniuersitatem propositi. 4. num. 6. et fuit omnes reuocantes. qui omnes
est liberi nequaquam sententia, qui in voluntate ad omnes habeat potestas ac in differentiam ad
operandum, cui operatur, vel ad oppositionem alterius eliciendum. Quodlibet p. 2. articulo 3.
sequitur negatione, quod in differentia, p. 2. articulo 3. alibi fuit. ut p. 2. articulo 3.
Potes in p. part. q. 41. articulo 2. dubio 2. licet 3. in probato contra stros. apponens uerbi ipsa
remota fideliter ergo debet. Sanc. joannes philosophi et auctor apud eum illud
dicitur: caritas appellat liberum quod possibiliter habet ad esse et non esse. ita Ariostes 3.
et 4. cap. 4 et d. Aug. 10° 3. de lib. arbitrio cap. 3. inquit, illud volum in nobis libet
et quod in nobis est facere et non facere. Hieronymus in epistola ad Damasum de fide
modus caria fuit. Damasus 1. 2. de fide cap. 28. Hoc Baris. cuius uite opinio regis
via vel in alieni reflectendi ualorem, vel in sui natus similitudine contumaciam desiderare posse. Hoc
sed rationibus agamus, non testimoniis omni abundantari videamus.

Conf. pro geni utilioris ratione illa determinatio. non potest non operari; nec potest facere
reponens illa premocio, ut aduersarij fatidem; ergo omnino non potest ne operari sed agere
operari necessario operari. ^{fratibus manu} Propterea ex ipsorum ^{fratibus manu} fraterno colligimus, similiter ratiocinare.
difficit; tamen, ^{videlicet} semper non potest libenter aduersari ab eo. Deus operari non est natura, nec
natura infit remittatio in voluntate non potest facilius que alius operari, atque illa secundum
operari. Cade ratione nos co illa suppositio. ⁱⁿ accedenti de determinatio. physica quantitas
determinatio ad unum, obligatus non est in voluntate, facilius alius operandi. Et hinc
abutitur illa ratione: nalem determinatio in voluntate creata, creata tamen voluntaria illa
libens non est, sed in cuius proposito non sic effici, ut predeterminatio officia deinceps vel non detinat; qui
det credidit aduersarij; nec in voluntate potest disponere consequens, Ita non operari, ab accedenti
quod est illa determinatio ratione. Ergo si accedat, tamen illa determinatio nullus modo
in nostra potestate, nec ⁱⁿ digne, videlicet ne operari, se provide operari non est libera quod
probando erat.

Gaf. 2. et secundum librum de concordia liberi arbitrij et voluntatis cap. p. 20 alijs col. 2. an
Omnis homo cap. 17 et 18 ex d. vs. p. p. q. 85 art. p. ad 5. et clariss 2. physici. lect. 15. cap. 16. 1. q. 85.
et in p. dist. 39 art. 4 et lect. 40 art. 13. Aleij. p. p. q. 24 m. 5. Marci. vi. p. q. 4 art. 2. ex cor. 15. 61. m. 5.
deinde ubi huiusmodi. et colligatur et Aug. 5. de Cuiuslibet cap. 10. et optime explicatur, atque ea alijs quod
paribus probat Melchiorius 5. p. doctinalis filii cap. 25. Hoc omnes assertus reuictas orationes
supponuntur antecedentes, quoniam omnes ex causa ipsius actus, repugnare libertati potest
quod operatus ex huiusmodi necessitate antecedens. quid si enim et habent autem in reuictis eam quae
quod corporis potestia cu' indifferenter operari supponit, et actu contingit cu' indifferenter operari.
Nam vero reuictas antecedens prouenit indifferential potestia libera, nec hinc ut utraque indiffe-
re determinaret, immo illa determinat atque affigit quod emo ad pecuniarē actionē, ut sed illud efficeret
liberū non sit hoc vel illā actionē efficeret atque amplectit, sed totum sibi determinata abhōrem. Et
suumodi est suppositione prædeterminante. et remotionis physice quia liberū non voluntariā ante-
cedit, tamq' ita ad unā aliquā partē determinat, ut reg potius si contraria actionē efficeret
nec ab operatione dentur, quod ipse concordatio. ergo omnino hoc determinat. Colligatur
enim humana libertas.

Nec aduersarij voluntatis indifference esse in iurisdictiōe, Cicer nō sī in tākā compositione. Ad
p. 8t, quia tā in tākā compositione, sicut p. nota illa p. determinat. non ē indifference p. p. in
determinatione nūc libet operari, siue amērī in tākā compositione. & dā amērī nūc
nūc libet operari, quārū i. scām dīciōe, & nō potest amērī libet' operari. Quā
quā p. indifference voluntatis in tākā dīciōe vñlīm est, quā p. passiva, quādūus
nūdīlat p. p. illa a' Dōs p. physica' g'mōrōe', q'z ad libetari u'us n's p. f'nt, dēser-
nārī. A' tākā u'us' n' dīciōe indifference ad operandū u'el non operandū, quādūus p.
est' ec' M. D. conv. sec. 6. cap. 5. et cān. 4. obendimus, ut quam sererī libet' operari
conārī, quārū p. s'vna' h'c' admīc'nt, nūlē cāt' i. u'oluntat'.

4°. Absurdum. Ex sequitur, cor qui lacrymica predestinatione, ac premissione Dei,
et proprie auxiliis ita efficaciter habet, non caritatis sufficiens auxilio ut contaretur,
reclamante Paulo, qui p^a. ad Timotheos. 2 ait Deus uelle omnes homines saluat, per Christum redemptorem nos.
Causa probas. Si ut faventem ipsi, auxiliis loco efficaciter predestinationis accepta-
rius est ad operandum, et in hominis potestate non est nisi de gratia Dei voluntate illud fieri
preficit; ergo cui non datur, neque aliquid ad operandum omnino necessarium, quod nec habet,
nec in eius potestate illud ipsum haberi. Qui autem nec actu nec in sua potestate habet res,
ad operandum, is auxiliis sufficiens ad operandum ~~est~~ est, cu' deinceps aliquid nisi quod
operari non potest; ^{enim} operatio esse negatur ab eo ijs. qd ad operandum necessaria
sunt: aliquam necessaria non sunt, ni ab eo illi esse possit operatio. Nihil adversarij

dispositio resuens ad auxilium supernaturale efficaciam; ~~dispositio~~ regis a homo vobis non liber arbitrio conqueo, nec
est supernaturale, quod Selaginum est; sed ut supernaturale ponatur, ~~per~~ dicitur ea ad hanc ^{propter} necessariam dispo-
nitionem auxiliis supernaturali efficaciam determinata, res uite. Si dicitur inquit, illud homo non habet i Deo g. nisi dicimus i Res, qui
debet de Deo. Si dicimus hoc auxiliis non habet, qui non est ad illud dispositio; eadem ^{ut} ~~ex~~ ratione ^{ad} quod in hac et
dispositio que est creabile, et contra quod est similem, ^{ut} ~~est~~ in inferiorum processus frater. At si dicimus ad illud prius dictum
reversari estote auxiliis efficacie physice predestinationis; efficiens ^{Sabens} ista quid preberet, ne cum eis omnia raro de
ille dispositio supernaturali, et de quoniam aliis auctoribus, sicut ad prius illa La Greca. physica resuens non est, ita regis ad hanc
auctoribus enim resuans.

6° Abstundum. Inde cui derius deus uel nihil uero est. praeceperit quod et omnes naturae cognoscuntur adiu-
uocari uel certe praeceperit impossibili h' a' ut uolat' ex pax et uirg' operis. Et enim si caput, per
quid illud ha? So uo deca' uolutas gnu' et operandum, aye 'he addid. Et ut si adiuuand
uereij facie' ^{Ueritatem voluntatis}, praeceperit non esse non pot. An, ut non posita operi! At id ipsum eundem sententiam
imposte et docet. Ergo dum deus non posse uoluntate, mult' illi caput Diccas frater, scilicet uero
possibile est uoluntate libere uolentibus; sed cum he illud fuit, quia dum uolentes non promouetur a' Deo uel
calis ad uolens non est possibilis uolentibus'. Quare uel nullum est praeceptum, uel si est aine compone' non
urget, nisi Dei impossibilitate praeceperit faciemur, quod, a' diuina bonitate' minimo abhorret. Et sub amarissima
sibetur a' Concilio Tridentino cum Canon. 18 cum capitulo x. art. 6. vbi Sacra Saber nemo aut' debet
cemeraria illa et a' pacibus ^{sub} anathemat' prohibita uocari uti, Dei praecepta homini ad obseruandam
est impossibilitate; nam Deus impossibilitate non iubet, sed uolendo mouet et faciet quod posse et potest
quod non possis; et adiuuare ne possis, cuius mandata gravia non sunt. ^q que verba ex Aug. libro
de natura et gratia c. 43 de prompta sunt, qui, Non ergo inquit, Deus impossibilitate iubet sed uolendo
admonet et facere quod possis, et potest quod non possis. Vbi illud ipsi obseruandus est concordium
Aug. et maxime concilij, non solum logique impossibilitate illa scinduntur, sed de impossibilitate
sicut nunc. Neg. n. Sic et nunc obligat Deus ad impossibile' sed uel uerat praecepti' ut admissio
excusatio. Quapropter concilium et Aug. cu' dicunt, Deus uolendo mouet et faciet quod possis et potest
sine diuina uolentibus. Sic et nunc aliquia fieri non potest, addic' et potest quod non possis. ^q Atque si reu
non impetraret, quod non potest, non uideatur isti obligari diuino praecepto. Ad hoc concilium ^{ad} verbis Regulij
et adiuuare ut possis: aesi inque praecepto ^{ad} possum ^{possum} t' possum ^{possum} t' possum ^{possum} t' possum ^{possum} t' possum ^{possum}
nos adiuuare. At si proprio illa pregitur, cum non promoueret Deus non iuste' obligaret, presentim cur
prater auxilium sufficiens, q' supponit concilium dari a Deo dum adiuuare admonet semper provationem
non agnouant plenq' adversarij aliu' aux' adiuuare, nisi promotionem illam. Quare si ex concilio, ut de
cepta sine iusta, necesse est ut post admonitionem ubi admonuit, etiam adiuuare, mulier negat ent necum ut
posse, cum proprio hoc pregar' ad opus ex parte principij q' a' uolentibus uolunt' non pendet. q' si non
posse, iuste' obligare non pot. Et iusta esse Romini excusatio uel querela cum diceret Deus, Domine
nec in me fuit potui facere ut me possem, nec non proprio poteram exequi q' cepta. Cur ergo
me pressa onera' cepta, quod ferre parendo non possum. cur uollet q' non possum, et exequi q' non
seminasti. Addic' supradicta est Dei cepta. Cum n. ^{proposita} eam ob causam imponantur uoluntarii
ut illa ex se indifferet, nec determinata ad exequendum cepta, determinet suam quadam determinatio' et li
bertati ipsius auctoritate; si ante promotionem illam uoluntas non potest aut se ipsam determinare aut ex
ceptum, frustra hoc ponitur ante promotionem: post promotionem non possum cur uoluntas ita determinata sit
ut ad possum non exequi q' cepta, quorum additur illa noua cepta determinatio. Quae uero cepta uolunt
determinent, non libertati auctoritate, colligitur tum ex nat' cepti et legi quam ligando deducit. I.
May 1. 2. 9. 90. a. 1. quati Homo natura non sat' ligatus, noui legibus ligandus ^{fit}; tum ex la
15. Religat ilum in manu constitut' sui. Vbi ad continentum Sotiem in officio, cuiusq' libertatem inclinandum
ex determinandam subditur, Adiecit mandata et cepta sua. h' uolueris. Et uero de necessitate
ad dari cepta, non in lege possum est, ut in beatitudine sicut dicitur capitulo de amando domum

Propositiones aliquot in doctrina de meritis virtutum

¶ Absurdum. Hinc quod Historian est concessus et barines obiungat omnes, remissa proinde pro male factis compunctione, sed sacerdotio resigunt ut Deo uter facienda, ut plenius supra uocabatur, quod insania refutat refutatio Aug. lib. de conceptu igne cap. 3 & 14 seqq. et de donis puerorum cap. 14 et 15. Et quidam Augustinus admonitionem uocatimur semper inde peccatum, quod in arbitriis iniquis dominis, et in eius potestate operari non operari, arguit secundum nullam est in his officiis promotionis ecclesiasticas dantur; nam ea existunt nonque dominis utiles sed etiam Dei regnum vel non peruenient operari vel non operari hanc videatur ergo.

¶ Absurdum. Potestis hoc ex hac physica. Si praeconione illud aperte contradictione deducitur quod causa uirorum aures fene non potest, Deus Pro autorem eius pescat: id est ex gratia et de voluntate et determinando. Nam proferit et negare non potest actiones etia malas et peccata fieri non posse, nisi peccato deus primum et determinet; qui dicens nullus can effere aliquid potest que non sit in prima causa efficaciter determinatum ut Raneus ipse dicit p. p. q. in art. 13 3° ult. circa ult. p. i. arguit. Verticalis latitudine explicativa v. de prima causa si sit. Quae ita determinat omnes causas et ad nos efficit, inducendos quod nulla causa et potest exire ab eis determinari. et infra. videtur. Ad hoc respondet sub finiti concordia inquit prima causa non esse efficaciam ad determinandum omnes causas et ad nulla causa secunda operatur seu effectum, quare nulla sed et non operari non habere efficaciam a prima determinata. et q. 19. art. x. uinc. lo. p. 2° ut et hoc alibi quidem operatur. ut sit libera dicimus voluntatis aeternae et immutabilis concordia hinc dicimus promulgans infallibiliter prefacio, quod omnes bona operationes liberae sunt. quibus ita potest placere sequitur voluntas in hunc ad absentes malorum indifferentem, cum male agit ad absentias ipsorum malorum a Deo traxerit et determinari; quod qui dicunt effigies non potest quia Deum autorem pescari constitutus. etenim si qui solo concordia ad absentias determinatur traxerit quod haec peccata fieri nequit ratione non potest deordinari est. qui dicere est hoc appellerunt. Deus inuicibilis illus, qui Deus sciens uolentem uero et physico influxu uolentem mouens et determinans omnes actiones quae peccata fieri dicere non possunt? quod ratione in Jacob cap. 1. Undique enim uel eo uolumen nomine tentati a concupiscentia sua abhaerit et ille labora, quia causa ~~deinde~~ ^{concupiscentia} uolentem ^{afficit} ad dilectionem uolentem bonum delectabilem ad quod ipsa preponit. et ~~Quia~~ ^{Quia} ~~causa~~ ^{et} ad eandem ipsa uolentem deus promovit et determinat, ea quae motione determinat, quae nimirum arbitrii quia concordia voluntatis exprimitur. Ita uero isti facti in ipso et significatione tenent. Quid quod est haec determinationis nullo magis ad peccata voluntatis impellent Deus quod diabolus? quae facta humana voluntates aduersus diabolum, et illius ad contraria castigare proponendo ut omnia rapires obiecti delectabili. qua ratione in ista ratione concordia concurrens Deus. physique' mouendo et determinando ad ei delectabili uolitionem, id est ea uero ea efficaciam ut ei voluntas uolent non posse. Ad hoc magis est quod uel afficiere uel rationes proprie. Concedit igit ratione et magis securi deus, qui uel concupiscentia uel diabolus. Hoc autem re ueni licet obiectat in quibus deus dicit intercedere malorum, uel ut cor ^{2^o} traxit: caro uel. quod in eos qui boni habent, uel deus hoc dicere auderat, omni casu deceptu ne mutum dicit; nec ad Nidderius resp. 6° p. a. 6. q. 6. si quis dixit male opera in ut bona Deus operari non permisit uolumen sed coris proprie et hoc anathema sit. quis autem inficiatur ea proprie et per hunc effectum ad quod illa que diximus ratione ^{proposita} ^{proposita} Deum' aliorum uolentium uel cor' et huius simile.

Exponit h[ab]it cap. 31. Wipfus legimus, i[n]q[ue]st, in multis secessis non est voluntas nisi i[n] deo
et resto non unquam est; quae vera non est; alioquin et secessum quod ab aliis autor[um] est de
h[ab]ent voluntas nisi ab illis. Ne habeat i[n] seproposito ad me, si falsus imputatio, recusat alioquin
Praedicto concluding magis uicarii n[on] successio argumentum est, ab hoc modo in modis (alioquin
et ab aliis) que non sibi reali mensura disponuntur, qui hoc proximum nomine Per se uocantur in
quod huius successoria defensione suscipiunt fundamen[t]um, quod ipsi ad conuictu[m] nostru[m] arbitrio
liberale prouidimus potest, penitus carent. Ac dicit q[uo]d Rayna singulari doctrina
p[ro]p[ri]etate uir loco. Alioquin res ipsa allato aduersitatem e[st] gregie' Reio i[n] partibus fructu[is]
Ceteru[m] illi contraria sententia, q[uo]d huic patru[m] dominicano fructu[m] uideo de humanis voluntatis
libertate cuiuslibet et uolenti gloriatur. Audimus Albergus apud Ruardus^{liberaliter}, pag. 274 et
Bellarmine[us] C. 1. de Libero arbitrio C. 21. imp[er]ius uolenti lib[er]tate et libertate, cap. 3. §. 2.
Voluntas i[n]ge[re] calix monogrammi, non qualiter multis locis radice est credens
ut res ipsa p[ro]p[ri]etate sua electio[n]is uolentia aut obtemperare aut refugari, ad illas efficiens et efficiendi. ut
et uolentia successio[n]is et multis locis radice, et credens faciens, ad ceptu[m] imp[er]itores, et haec ipsam quod
qualiter imp[er]ebatur ut bellu[m] Culeus mouet liberos amplecti, quare Bellarmine in p[ro]uinciali
reprobavit mendacij et enim uolentiam, atq[ue] haec sententia inter nos ac P[re]i Dominici et
uolenti obtemperare, loco predicto de haec patru[m] dominicano n[on] s[ic] p[ro]uidentur. Haec opinio
uilex n[on] aut q[ui]c[m] omnino eadem est enim calix et uolentia aut pars ab illo distare.

Quae ad via n[on] s[ic] q[ui]d adducimus fore uolentia uita de libertate sententia sed sanctissimi
monili Silenciorum decretis, patrum fore omniu[m] dilectis, omnia substapicione sententia ad h[ab]ent lib[er]tatem
liberent uolentia compunctione. q[uo]d uia non modo n[on] uolentia potest illa, sed uolentia est obtemperare
liber[er] arbitrij et dei gradacioni, sententia calix monogrammi et lib[er]tate et libertate, atq[ue]
sententia calix monogrammi, quod est ~~et~~ ^{et} p[ro]p[ri]etate maxima reuulsio[n]is sua q[ui]c[m] p[ro]uincia
ad deu[el]p[er]it, auditoriu[m] pronunciet. q[uo]d cui haec et n[on] p[ro]p[ri]etate sententia lib[er]tate uolentia.

Candide regnum, Et mei Huius! Per te! Sicut id: redempti captivus